

2. számú hírlevél 2009. július

Nemzeti Technológiai Platform a magyar textil és ruhaipar megújításáért (TEXPLAT)

Az első hírlevelünk megjelenését követő időszakban **2009. április – július** között a TEXPLAT munkacsoportok konzultációval egybekötött nyilvános szakmai fórumokat szerveztek, melyekre a jó látogatottság és az aktív részvétel volt jellemző. Emellett folyik a műhelymunka a TEXPLAT négy munkacsoportjában. A munkacsoportok tagjai a cégek közvetlen megkeresésével és bevonásával folyamatosan gyűjtik az innovációs stratégia kidolgozásához szükséges véleményeket, információkat.

Az események rövid összefoglalója:

Március 31.-április 2. Részvétel a 4. ETP konferencián, valamint az AITEX konferencián, Brüsszel **Résztevő: Máthé Csabáné dr.**

Az Európai Technológiai Platform (ETP) évente tart konferenciát, amelyen ismertetik az adott év eredményeit. Idén a konferenciát megelőző napon Európa egyik legnagyobb textiles kutató központja, a spanyol AITEX információs napon számolt be folyó kutatásairól.

AITEX infoday – március 31.

Az AITEX Textiltechnológiai Intézetet 1985-ben alapították a Valencia tartományi KKV-k érdekében, mára a spanyol textil- és ruházati ipar kutatási és innovációs központja lett. Az intézet privát non-profit szervezet. A konferencia plenáris előadásain az európai textilipar innovációjáról, a „Made in Green” környezetvédelmi kezdeményezésről, a 17 szekció előadáson spanyol és európai kutatási eredményekről hallgathatott előadást a kb. 120 főnyi hallgatóság. A konferenciához gazdag termékbemutató kapcsolódott a spanyol intézet új, innovatív termékeiből.

ETP konferencia – április 1.-2.

Negyedszer tartotta szokásos éves konferenciáját az **Európai Technológiai Platform a Textil- és Ruhaipar Jövőjéért**. A konferencia fő témája az EU kutatás-fejlesztési keretprogramjai, az FP6 és FP7 által finanszírozott munkák áttekintése volt. Harminc projekt – befejezett és éppen induló – került bemutatásra jó áttekintést adva részben a fő kutatási irányokról, részben arról, hogy milyen projektek számíthatnak EU támogatásra. A projektek többsége a funkcionális textiltermékek kifejlesztését célozta meg speciális, a hagyományostól eltérő innovatív alkalmazásokra. A harminc konzorcium közül négynek volt gyártó cég a vezetője (hollandiai Ten Cate, a francia Duflot, német Freudenberg, belga Nanocyl /spin-off KKV/). A legtöbb projekt az innovatív műszaki textilek területét célozza, sok irányul többfunkciós, többkomponensű textilszerkezetek kidolgozására és célzott műszaki alkalmazásokra, valamint intelligens textil- és ruházati termékek fejlesztésére.

A projektrésztevőket áttekintve megállapítható, hogy általában az új tagországok alulreprezentáltak. Térségünkben legtöbbször a cseh és lengyel cégeket találjuk meg a résztvevők között. Sajnos a magyar vállalati (KKV) résztvevő is nagyon kevés, mindössze két projektben van (Innotex /Innovatext és TMTE/, eBIZ- TCF /Helkon Kft, Pécs/ projekt).

Április 21-24. Részvétel az IMB 2009 kölni kiállításon, az IMB fórumon és az Európai Technológiai Platform ülésén

A TMTE 23 fő részvételével csoportos szakmai tanulmányutat szervezett a ruhaipari innovációk vezető kiállítására, a kölni IMB-re, amelyet az ITD Hungary Zrt. támogatott. Európában az IMB a konfekcióipar és a textíliák feldolgozásának legrangosabb szakvására, amely minden harmadik évben tükröt állít a fejlesztők és gyártók elé. Az idei kiállítás és az azt kísérő konferencia - tekintettel az európai és a világgazdaságban tapasztalt válsághívásokra, - fokozottan előtérbe helyezte azokat az innovációkat, amelyek a textil- és ruházati értéklánc teljes folyamatában megoldást kínálnak a környezeti és fenntarthatósági kihívásokra egész Európában.

A TEXPLAT ruhaipari technológiai innovációkat vizsgáló munkacsoportjának tagjai a kiállítást teljes körűen feltérképezték annak érdekében, hogy a ruhaipari fejlesztési tendenciáiról átfogó információkkal rendelkezzenek.

Az IMB-n a kiállítást kísérő konferencián ismertették és bemutatták az európai textil- és ruhaipar ipar mindeddig legnagyobb projektjének (Leapfrog) eredményeit. A projekt eredményeinek ipari megvalósításától a ruhaipar versenyképességének visszaszerzését várják.

Április 30. Workshop a textilipar helyzetéről és jövőjéről Horváth Dezső: Válság és esély c. anyagának megvitatása

A TMTE egyik kisvállalkozó tagja a TEXPLAT keretében folyó stratégiaalkotáshoz hozzájárulásként, összefoglaló anyagot készített a magyar textil- és ruhaipar múltjáról, jelenéről és esélyeiről a válság mai időszakában. Az ágazati stratégiaalkotás folyamatában az anyagról szakmai eszmecsere rendeztünk a TMTE-ben, mintegy 15 meghívott egyesületi szakemberrel és felkért külső szakértővel. Az anyagban szereplő javaslatok és a szakmai véleménycsere eredményeit felhasználjuk a készülő ágazati Stratégiai Kutatási Tervben, illetve a TEXPLAT lobbitevékenységében.

A „Válság és esély” című anyag teljes terjedelemben megjelent a Textilforum c. szakfolyóiratban, és a lap publikálta a szakmai vitáról megjelent cikket is.

Május 12. 1. Munkacsoport Tematikus Szakmai Fóruma: Védőtextíliák – a hat európai LeadMarket egyike

A rendezvényt az Első Európai KKV Hét rendezvénysorozatához kapcsolódva a TEXPLAT védőtextíliák hazai fejlesztési lehetőségeit vizsgáló munkacsoportja a Textilmúzeumban rendezte meg 85 szakember érdeklődése mellett.

A szakmai fórum mottója a védő textíliák, mint az Európai Unió ún. „Lead Market Initiative” („vezető piacok”) kezdeményezése. A védő textíliák gyártása Magyarországon, csakúgy, mint Európában az egyik leggyorsabban fejlődő piaci szegmens. A fórum előadásai az extrém ruházatokra, továbbá főleg a fegyveres testületek, tűzoltók, és a hivatásuk során egyéb veszélynek kitett dolgozók védőruházataira és kapcsolódó védőeszközeire vonatkozó szigorú műszaki és egyéb feltételekre terjedtek ki, érintve a közbeszerzési követelményrendszer elemeit is. A funkcionális és intelligens védőruházatok fejlesztése a magyar KKV-k számára is kitörési lehetőséget adhat a sikeres üzleti stratégiához.

Az előadásokat elsősorban a védőruházat fő hazai felhasználói, fejlesztő, vizsgáló intézetei tartották: Innovatext; Országos Mentőszolgálat; BMSK Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.; HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség; DuPont; Mádi és Társa Kft.; Vektor Kft.

A konferenciáról részletes cikk jelent meg a Magyar Textiltechnika 2009/3 számában és a Textilforum 2009. júniusi 369. számában.

Május 27. 3. Munkacsoport Tematikus Szakmai Fórum Innovációk a ruhaiparban az IMB tapasztalatok alapján

A TEXPLAT ruhaipari technológiai folyamatok megújításával foglalkozó munkacsoportja május 27-én a Textilmúzeumban megtartott szakmai fórumán több, mint 60 szakember vett részt.

A résztvevők megismerhették az IMB kiállításon bemutatott ruhaipari innovációkat, hasznosítható tapasztalatokat szereztek vállalkozásuk hatékonyságának növeléséhez, tartalékaik kiaknázásához.

Az előadások között szerepeltek a CAD/CAM innovációk, mint a gyártmányfejlesztés kulcstechnológiái, az innovatív ipari varrógépek hatékonyságjavító és ergonómiai megoldásai és a díszítő technikák terén tapasztalt fejlesztések. Az energiatakarékosság üzemi jelentőségével és a tartalékfeltárás új technikáival külön előadás foglalkozott.

Az IMB Fórumon elhangzott előadásokról ismertető hangzott el, amelyben utaltak a RFID rádiófrekvenciás azonosítás elvén működő ruhaipari alkalmazások elterjedésére, a hatékony folyamatirányítás érdekében kifejlesztett új logisztikai szoftverek alkalmazásra, mint a ruhaipari versenyképesség fontos tényezőire. Az IMB Fórumon hangsúllyal szerepeltek a ruhaiparra specializált integrált vállalatirányítási rendszerek (pl. ERP), valamint a termék életciklus menedzsmentet (PLM) támogató szoftverfejlesztések.

A fórumon beszámoltunk az IMB-hez kapcsolódó EURATEX bizottsági ülésről is, amelyen a TMTE képviselője is részt vett.

Az előadásokat helyszíni gépbemutató egészítette ki.

Június 11. 4. munkacsoport Tematikus Szakmai Fórum A közbeszerzési piac, mint üzleti lehetőség a textil- és ruhaiparban

A TMTE Egyen- és Formaruházati, Munka- és Védőruházati munkacsoportjai együtt a TEXPLAT termékfejlesztéssel és üzleti modellek fejlesztésével foglalkozó munkacsoportjával és a Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Ügynökséggel / ITDH / közösen szervezte meg a konzultációval egybekötött közbeszerzési ankétot. Az ankétot az ajánlatkérő szervezetek és a textil- és ruhaipari ajánlattevő vállalkozások képviselői vettek részt, összesen 52 fővel.

A közbeszerzésekről szóló módosított törvény lényeges rendelkezéseinek megismerésén túl a résztvevők interaktív konzultációt folytattak és véleményt nyilvánítottak a textil- és ruházati közbeszerzés gyakorlatáról.

A jelenlegi rendszer javítása érdekében a jelen lévők megfogalmazták javaslatukat az ajánlatkérők és ajánlattevők illetékes munkatársainak szakma specifikus képzésére, amely elősegíthetné a hazai közbeszerzés minőségi színvonalának fejlesztését, a hazai közbeszerzési piac bővítését és az eljárási kérdések jobb elsajátítását.

A hallgatóság értékes információkat kapott az Enterprise Europe Network tenderfigyelő adatbázisáról és az ITDH 2009-2010. évi ágazati programjáról.

Június 14-18. Csoportos részvétel a Tectextil/Avantex kiállításon Frankfurt

A textilszakma megújulása szempontjából az egyik legfontosabb információforrás a kétévenként megrendezésre kerülő Tectextil/Avantex kiállítás.

Az ITD Hungary Zrt-vel kötött megállapodás hozzásegített minket ahhoz, hogy a tervezettnél nagyobb létszámú, összesen 32 fős csoport, köztük a TEXPLAT műszaki textilekkel foglalkozó munkacsoportjának tagjai is rész tudtak venni a kiállításon, illetve a logisztikailag hozzászervezett céglátogatáson.

A meglátogatott W. L. Gore & Associates GmbH fontos szerepet játszott a textilipar innovációjában a teflon membrán textilipari alkalmazásának bevezetésével.

A textiltermékek legújabb innovációs csoportját az intelligens textil- és ruházati termékek jelentik, amelyek vagy a környezetváltozásra tulajdonságaik megváltoztatásával reagálni képesek, vagy különböző mikroelektronikai elemeket tartalmaznak a termékbe integrálva, és így képesek különböző funkciókra. A funkcionális és intelligens textilek a Tectextil társkiállításán, az Avantexen kerültek bemutatásra. Idén először a két kiállításhoz a Materialvision új kiállítás is csatlakozott, amely főleg a designra koncentrált.

Frankfurtban erre az időpontra hirdették meg az Euratex Műszaki Textil munkacsoportjának ülését is, melyen a TMTE Műszaki Textil Műhely képviselője is részt vett és a rendezvényen beszámolt annak legfontosabb eseményeiről.

Június 30. 4. munkacsoport, szakértői workshop A hazai felhasználók visszahódítása a magyar gyártók és kereskedők közötti kapcsolat erősítésével

A TEXPLAT innovációs stratégiának részét képezi az üzleti modellek fejlesztése is. Az indító workshopon azt a kérdést elemeztük, hogy milyen módon és milyen eszközökkel lehetne a magyar textil- és ruházati gyártók és a kereskedők kapcsolatát közös üzleti előnyök alapján erősíteni, fejleszteni. Az első megbeszélést követően a meghívottak véleményüket, javaslataikat írásban is megadták, amelyből leszűrhető az a vélemény, hogy a TEXPLAT egyik célkitűzése lehet a piacon már sikeres kereskedők és az együttműködésre kész gyártók kapcsolatépítésének segítése megfelelő információnyújtással, az igények és a lehetőségek feltárásával.

Július 2. 1. és 2. munkacsoport, szakértői workshop a honvédség textil- és ruházati igényeiről

A hadsereg igényei világviszonylatban komoly hajtóerejét jelenti a textilipari innovációknak. A szakértői megbeszélésen a HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség adott tájékoztatást arról, hogy milyen funkcionális és műszaki textiltermékeket használ a magyar hadsereg, és milyen további fejlesztések várhatók. A workshop szakértői a magyar gyártóknak a fenti fejlesztésekben való részvétel lehetőségeit, az ebből adódó innovációs irányokat vitatták meg.

Július 7. 2. munkacsoport Tematikus Szakmai Fórum a műszaki textíliákról

A TEXPLAT műszaki textíliákkal foglalkozó munkacsoportja szakmai fórumán 77 szakember vett részt a Textilmúzeumban. Az előadásokat a munkacsoport azon tagja tartották, akik előzetesen részt vettek a frankfurti TECHTEXTIL kiállításon. Magyarországról a Tolnatek és a Zoltek cégek állítottak ki a Tectextilen.

A bevezetőben elhangzott, hogy a műszaki textil előállítás kitörési pont, de sajnos ezt a szakterületet is valamennyire utolérte a világon végig söprő pénzügyi, gazdasági válság az autógyártás és a beruházások visszaesése miatt. Mindazonáltal Európában már 33 %-os a műszaki textilek részesedése a textil- és ruhaipar termelésében. A terület további perspektíváját mutatja, hogy a mostani

vásáron mind a kiállítók, mind a látogatók száma nőtt a válság ellenére.

A szakmai fórum előadásai az alábbi témákat dolgozták fel:

- *Funkcionális textíliák előállítása a felület módosítása által;*
- *Gépi és technológiai újdonságok a műszaki textíliák gyártásában;*
- *Intelligens textil és ruházati termékek;*
- *A kötőipar a gyógyászat és a műszaki textíliák szolgálatában;*
- *Innovatív nemszőtt és 3D textilek különböző alkalmazási területekre;*
- *Materialvision a Techtextilen, design és funkció*

Az előadásokat értékes információkat tartalmazó hozzászólások és szakmai eszmecsere követte. Többen említették a természetes szálak anyagok (len és kender) fontosságát főként a kompozit rendszerek vázerősítő anyagaiként, amelyre e nagyszilárdságú és kisnyúlású hánccsrostok alkalmasak lehetnek.

Az MTA Kémiai Kutató Központ jelenlévő munkatársa felajánlotta korszerű anyagvizsgáló és plazmakezelési laboratóriumi háttérüket, amelyek az innovatív termékek fejlesztésével foglalkozó textiles vállalkozások számára nyitva állnak.

Sikeres példaként elhangzott, hogy Hódmezővásárhelyen megkezdődik a nanotechnológiás magas minőségű kötöttáru gyártása orosz kutatás hasznosításán alapuló technológia transzfer eredményképpen.

A résztvevők fontosnak tartották, hogy a számos műszaki textília jellegű fejlesztés és újdonság hazai adaptálására van lehetőség, amely a hazai oktató, kutató, gyártó szakemberek felkészültségével és kreativitásával piacképes saját fejlesztésű termékek létrehozását is előrevetíti.

Vállalkozások, intézmények csatlakozása a TEXPLAT-hoz

A TEXPLAT továbbra is törekszik arra, hogy a hazai textil- és ruhaipar vállalatait, elsősorban a KKV-kat a lehető legnagyobb mértékben és hosszabb távra bevonja az ágazati stratégiaalkotásba és annak megvalósításába. Eddig 48 vállalkozás írta alá a csatlakozási nyilatkozatot.

A Platformhoz a vállalkozások folyamatosan csatlakozhatnak. A csatlakozás térítésmentes. A csatlakozás a TMTE Titkárságától igényelt vagy a www.tmte.hu honlapról letölthető **szándéknyilatkozat** kitöltésével valósul meg.

A Technológiai Platform munkájáról a TMTE honlapján (www.tmte.hu) folyamatos tájékoztatást adunk.

Új dokumentumok a honlapon:

- A felsorolt szakmai fórumok összefoglalói és előadásai
- Felhívás és csatlakozási szándéknyilatkozat vállalkozások és intézmények részére
- A TEXPLATHOZ eddig csatlakozott cégek listája (aktualizált dokumentum) 48 cég felsorolása
- A TEXPLAT munkaprogram kiemelt állomásai (aktualizált dokumentum)
- Fogyasztói kérdőív a textilvervásárlási szokásokról

Hírlevelünk 3. száma októberben jelenik meg.

Budapest, 2009. július

Lakatosné Győri Katalin
Projektvezető